

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

— TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP. —

Műfiktelési ár:	
Egész évre . . .	8 K.
Fél " " . . .	4 " "
Negyed " " . . .	2 " "
Egyes szám	16 fil.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:
Joó Károly.

Kiadó:
Szóllig Gáspár.

Hirdetési ár:	
Egész oldal . . .	20 K.
Fél " " . . .	10 " "
Negyed " " . . .	5 " "
Nyílttérnek sora	30 fill.
Hirdetések a nyomdában is fölvetetnek.	
Kéziratok vissza nem adatnak.	

Husvét.

A kereszténység egyik legszebb, legpoe-
tikusabb ünnepe a feltámadás nagy napja.
A feltámadásba vetett szilárd hit a keresz-
tény vallás egyik fundamentuma. Megtisz-
títja e magasztos ünnep az emberi lelket a
mindennapiság gyarlóságaitól, a hétközna-
pok megannyi rút hitványosságaitól és föle-
meli, magával ragadja egy tisztább atmosz-
férába, üdébb légkörbe, hol áthatja a lelket
a ragyogóan fénylő, fenségesen egyszerű,
makulányi foltot nem tűrő hit, vallás. S ez
a hit, ez a vallás átalakítja, mintegy megmá-
sitja a lelket, belecsöpögtetvén a megnyug-
vás, bizalom, reménység érzetét, igérvén neki
ujabb életet, szebbet, tisztábbat, nemesebbet.

Az enyészet, elmulás megsemmisülés gon-
dolatát mintegy túlszárnyalja a feltámadás
szép eszméje. Hogy a mit itt rosszat, bűnöset,
gyarlót cselekedtünk, azt lerójjuk a nagy,
hatalmas bíró ítélőszéke előtt és így megve-
zekelvén, megtisztulván, a hit csodásan ha-
talmas erejével lelkünkben egy újabb életet
kezdhetünk.

Azért még földi életünkben, husvét szent
ünnepén térjünk magunkba, tekintsünk el
embertársaink hibáitól és tekintsük önön gyar-
lóságainkat. A mi rosszat nálunk felleltünk,
azt megjavítani, kikorigálni igyekezzünk, ne-
hogy még inkább tetézni óhajtsuk nagyszámu
gyarlóságainkat. Embertársaink hálátlansá-
gait ne fizessük vissza hasonlóval, kereked-
jék fölül bennünk a jobbik érzés, a vallási,

az isteni érzület és hunyjunk szemet feleba-
rátaink hibái fölött, mert a bűnös, kufár lel-
kek fölött ítélkezik a Mindenható, a ki min-
den emberi cselekedet tudója, ösmerője.

Nyerjünk a hitben, a hit által erőt ki-
tartást munkáinkhoz és erős lélekkel, telve
bizalommal, türelemmel, reménnyel dolgoz-
zunk magunknak és családunknak, nem
kivánva többet, mint a mennyi megadatott
nekünk és nem áhitozva arra a „több“-re
a mi másoknak megadatott. Mert a boldog-
ság egyedüli rugóját nem a jómodban való
dus kilátásban kell keresnünk. Mindig friss
kedélylyel, üde munkakedvvel, lelkünkben a
mindent kiengesztelő, minden szenvedélyt el-
folytató, minden bűnt megbocsátó hitel, mely
bevilágítja elménket, szivünkbe reményt önt,
lelkünknek erőt ad, mely tanít, oktat, vezé-
rel és mindig velünk van, ha mi el nem
hagyjuk. Legyen hitünk erős és ha megszáll
a csüggedés, lebegjen előttünk a hit ígérete:
Föltámadunk! Amint föltámadt Urunk Jézus
Kristus, a ki bevégezvén az emberek meg-
váltásának nehéz munkáját, a szenvedések
hosszu sorát egészen a Golgotháig — felszálla
menyekbe!

Akinek lelke nem annyira romlott, hogy
még ihletessen föl tud emelkedni a magasba,
a hit szavában édes nyugalmat, enyhe vigaszt
fog találni.

S ha az emberi gyengeségek és gyarló-
ságok örvényébe sodorva félünk kell, hogy
alámerülünk, ne csüggedjünk, ne lankadjunk

ne legyünk kis hitűek hanem egyenesítsen föl a hit balzsamos malasztja, mely szebb, mocsoktalan jövőt jövendől azzal az igéjével, hogy: Föltámadunk!

T A N Ü G Y.

Szünidei tanfolyam néptanítók és tanítónők számára.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 1903. évi márczius hó 24-én 91094/1902. sz. a. kelt intézkedésével elrendelte, hogy a folyó év nyarán a budapesti-, a mármaroszigeti-, és a csáktornyai, állami tanítóképzőintézetben elemi iskolai tanítók a szabadkai állami tanítónőképző intézetnél pedig elemi iskolai tanítónők számára továbbképzésük céljából szünidei tanfolyam tartassék.

A 3 hétre terjedő tanfolyam július 6-án kezdődik és ugyanezen hónap 25-én záródik le.

Mindegyik tanfolyamra 50 hallgató vétetik fel, akik közül 30 állami költségen nyer az intézet internátusában teljes ellátást, azonkívül 15 korona utazási költségben is részesül. Azonban a saját költségükre jelentkező másik 20 hallgatónak is megengedi, hogy a tanfolyam egész idejére fizetendő 20 korona fejében, az előbbiekhöz hasonlóan étkezést és lakást nyerhessenek, utiköltséget azonban nem kapnak.

Felvételért az ország bármely részében lakó és bármilyen jellegű elemi népiskolánál működő oklevelés tanítók és tanítónők folyamodhatnak.

TÁRCZA.

Esztike.

Irta: Bátaszéki József.

Csukássy István, melléknevén a „nőgyűlölő“ — magunk között mindig csak úgy szólítottuk — legjobb barátainak egyike volt. Együtt laktunk hónapok szobában, melynek izléselesen elhelyezett butorzatát két a mohácsi vész idejében készült hatalmas tölgyfaágy, ugyanannyi bársonnyal bevont terjedelmes karosszék és egy szál művészi faragványokkal ékesített asztalka képezte; együtt étkeztünk, mulattunk, ha sovány erszényünk szeszölve nem ellenezte, együtt unatkoztunk — pénz fogytán —, sirtunk, ha egyéb dolgunk nem akadt. Így éltünk éldegéltünk, hol vigán, hol szomorúan. Szerettük egymást, mint két igazi jó ezimora. De — Isten tudja mimódon? — egy szép napon arra a majdnem lehetetlen tényre ébredtem, hogy válunk. A dolog tán egészen simán ment volna (hisz még válópert sem helyeztünk kilátásba!), ha kíváncsiságból nem vonom kérdőre Csukássyt hűtlenségének miatta.

— Hallod-e, öreg — nem ment el a jobbik

Felhivom a tankerületem összes tanítóit, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz címzett bélyegtelen kérvényüket, melyben kitéve legyen az, miszerint melyik tanfolyamra és állami költségen kívánja-e magát felvétetni, hozzám legkésőbb május hó 5-éig terjesszék be.

Szegzárd, 1903. április 2.

Tihanyi Domokos
kir. tanfelügyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk szives olvasóinak boldog ünnepeket kíván a szerkesztőség és kiadóhivatal.

— Gyászhir. Sas Pál Lajvér puszta volt tanítója f. hó 8-án hosszas szenvedés után Szegzárdon elhunyt. Az alig 26 éves Sas Pált ezelőtt két évvel választotta meg a községi iskolaszék Lajvérré osztálytanítónak, s alig egy két havi működése után beállott súlyos betegsége mintt 6 hónapra szabadságot. A 6 hó elmúlt, de a szerencsétlen fiatal tanító állapotja nem javult, sőt rosszabodott, úgy annyira, hogy kénytelen volt, tanítói állomásáról lemondania. Az állandó pihenés, nyugalom sem javította egészségi állapotát, s f. hó 8-án a szegzárdi Ferenc-kórházban kiszenvedett. Nyugodjék békében.

— Kereket oldott vendég Lapunk utóbbi számában e czimen megírtuk, hogy egy kifogástalan uri sikkkel öltözött gavallér f. hó 3-án Rudnyánszky Ferencz helybeli nagyvendéglőst egy négy fogásos

eszed, hogy faképnél hagysz? — kérdém torzonborz rőt szakállába kapaszkodva.

— Sőt! barátocskám — megjött!

— Bolond tréfa — szóltam boszusan — nem értelelek, beszélj világosabban.

— Eddig — kezdé magyarázatát — gyerekséssel gondolkoztam, de — mint a példaszó is mondja: mindennek van kezdete és vége — hidd el pajti, megunja az ember a czélnélküli életet . . .

— Ugyan, vén róka — szakítám félbe — ne tarts nekem előadást az életről és ennek komolyabb czéljairól; téged korhelynek szánt végzeted, nem pedig bölcsnek. Tanuld meg, (valamikor te oktattál erre!) ami boldog látkörünk határain túl esik, az mind csigavér; minket nem vezérel semmiféle élet-cél: ma vigadunk, holnap, ha a sorsnak úgy tetszik, busulunk . . .

— Igazad van, szólt közbe — de . . .

— Semmi de!

— Az embernek egyszer mégis csak benő a feje lágya!

— Ne okoskodjál!

— Halgass meg, Zsiga, komolyan szólok hozzád.

izletes ebéd elköltése után faképnél hagyta. A csendőrség kipuhította, hogy az ösmeretlen idegen Duna-szekeső felé vette útját. F. hó 5-én este azonban már Várdombon jelent meg. Ott szintén a vendéglőst boldogította. Evett és ivott, s mikor a fizetésre került a dolog, nem volt egy fabatkája sem. A vendéglőst azzal vigasztalta, hogy bátyját, Hagenmacher sörfőzőt várja, ki a csehét majd egy fillérig kifizetni fogja. Föl alá járt az ivószobában, s várta az alkalmat a megugrásra. A vendéglős gyanus szemmel nézte a pénzhiányban sinlő vendégét, s mikor az az udvarra távozott, utánna ment, hogy figyelemmel kísérje. Mikor az ösmeretlen az udvar közepére ért s észrevette, hogy a vendéglős őt követi, villámgyorsan revolvert rántott s fejbe lőtte magát és rögtön meghalt. Írásai nem voltak s így személyazonosságát nem lehetett megállapítani. Az öngyilkos uriasan volt öltözködve s mintegy 24—26 éves lehetett. Lapunk zártakor arról értesülünk, hogy a fiatal öngyilkos egy szerelmes színész volt.

— **Halálozás.** Mély megilletődéssel és részvéttel vettük egy rendkívüli derék és becsületes papi egyén: Kálmán Béla alsó-nyéki református lelkész halálát. Folyó hó 5-én megvált földi szenvedéseitől, s szebb hazába költözött. Kálmán Béla 30 évig volt gondos lelkipásztora Alsó-Nyék református gyülekezetének. Sok kiváló jó tulajdonságai közül különösen ékesszólásával hódította meg

egyházközségének apraját-nagyját. Hiveinek legnagyobb része imádattal vette körül ideális lelkületű lelkipásztorát, a községnek csak egy kis töredéke nem volt megelégedve politikai nézeteivel és állásfoglalásával. Nem fért a fejükbe, hogy papjuk más nézeten is lehet, mint ők. Kizártnak tartották, hogy református pap más is lehet mint Kossuth-párti. S politikai hitvallásának nyílt megvallásáért a legutóbbi választások alkalmával Kossuth-párti hivei nem a legnagyobb becsülésben részesítették. Néppárti szövetkezéssel is vádolták, mivel katolikus paptársaival nem a Kossuth-, hanem az Ugron-párti jelölt érdekében exponálta magát. Pedig Kálmán Béla, a lelkes hazafi testestől-lelkestől, minden izében igazi, hamisítatlan 48-as érzelmű volt véglegelhetéig. Nem mondhatott el egy prédikációt sem, hogy lelkes beszéde ne duzzadt volna a szabadság, testvériség és egyenlőség fönséges eszméitől. S az igazi puritán jellemű 48-as hazafiban kételkedtek saját hivei. Legyen könnyű neki a föld. Temetése folyó hó 7-én nagy részvét mellett ment végbe. Bátaszék intelligentiája is szép számban jelent meg a temetési szertartáson, melyet őt református pap végzett.

— Nem szoktam meg téled a komoly szót. Egyébiránt beszélj — szoltam közömbösen, sarkonfordultam s az ablakhoz léptem — mi a szándékod?

— Megnősülök — válaszolá határozottan.

— Hogyan mondtad? Megnősülsz? Olyan jóízűt kacagtam, mint tán még soha életemben. Te, a nőgyűlölő? Hahaha! Hiszen te tisztára meg vagy örülve; vagy sokat ittál jó öregem?

— Nem. Ime, olvasd. — Kivette börtárczáját és kezembe nyomta a — meghívót az esküvőjére

— Te Pista, mondhatom okosabb embernek véltelek: ez rossz tréfa!

— Kétkeddel bennem? — kérdé megsértődve.

— Kétségbe vonom e papiros komoly voltát és..

— Meg fogsz győződni róla!

— És, hogy bebizonyítsam neked, csacsi, nézz ide: széttépem.

— Nem jössz tehát esküvőmre?

— Soha, barátom!

— Igazán sajnálnám.

— Pista, figyelmeztetek, ne számárokodjál.

— Ég veled tehát — szolt a nőgyűlölő kezét nyujtva, miközben feltette kalapját és távozni készült.

— Hova mégysz? — förmedtem rá.

— Ipacsfalvára — felelé nyugodtan.

— Mi okból?

— Hogy ott megnősüljek.

Ez az ember mégis csak komolyan beszélhet — gondoltam magamban, de gunyosan jegyeztem meg:

— És szép legalább a jövődöbelid?

— Valóságos angyal — válaszolá lelkesülten.

— Nohát, sok szerencsét!

— A holmimat küld utánnam.

Csukássy távozott és nem jött többé vissza.

Eleinte abban a hitben voltam, hogy kegyetlen hitelezőinek kitérendő hagyta el Pestet és húzódott meg a világ valamely félreeső zúgában (mert hát szépecskén voltak, kiket orruknál fogva czibált!), de később mégis csak gyökeret vert bennem az a feltevés: hátha Pista komolyan megnősült? ... ma pedig már egészen biztos vagyok felőle; ugyanis nyolcz rőfős levelet kaptam tőle, melyről tán el sem hittem volna, hogy ő írta, annyira ellenkezik tartalma a nőgyűlölő jellemével — ha nem ismerem irását. Ragyogó színekkel festi a családi élet boldogságát. Fiam is van már — írja többek között —, kit ki mondha-

A házban Babay Béla őcsényi, a temetőben Bús Lajos decsi lelkész mondottak emelkedett hangon szép gyászbeszédeket. A család és az eklézsia külön-külön adta ki az alábbi gyászjelentéseket:

Alulírottak fájdalomtelt szívvvel tudatják a jó férj, nevelő atya, testvér, sógor és nagybátya Nagytiszteletű Kálmán Béla alsónyéki ev. ref. lelkész és képviselő-testületi tagnak élete 63-ik, boldog házasságának 30-ik és áldásos lelki pásztori működésének 31-ik évében, folyó hó 5-én délután 5 órakor — hosszú szenvedés után történt — jobblétre szenderülését. A boldogult hült teteme folyó hó 7-én d. u. 3 órakor fog az alsónyéki ev. ref. lelkésszi lakban tartandó gyászszertartás után, az ugyanottani ev. ref. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Alsó-Nyéken, 1903. április hó 6-án. Áldás és béke lebegjen porai felett! özv. Kálmán Béláné szül. Göde Krisztina, mint neje; Göde Krisztina, mint nevelt leánya. Kálmán Géza testvér. Dömötör Lajosné szül. Kórlaky Aranka, Berényi Jenőné szül. Kálmán Vilma, Kálmán Bella, Kálmán Sándor, Kálmán Géza, mint unokaöcsesei és hugai. Göde Lajos, Göde Sándor, mint sógorai. Göde Lajosné, szül. Dömötör Mária, Göde Sándorné szül. Dömötör Eszter, mint sógornői.

Az alsónyéki ev. ref. község elöljárósága mély megilletődéssel jelenti, hogy Nagytiszteletű Kálmán Béla úr ev. ref. lelkész, községi képviselő testületi tag, Alsó-Nyék község 31 éven át volt lelkipásztor, életének 63-ik évében, áldásos lelkeszi működésének

tatlanul szeretek; ha sir, elaltatom, ha reám mosolyog, majd agyoncsókolom — apai örömemben.

— No, ez szép multság lehet — gondoltam.

Te is oly boldog lehetnél, mint én, barátom — így fejezi be litániáját —, ha moghallgatnád tanácsomat. Vedd el feleségem testvérhugát; igen bájos bakfis. Igaz ugyan, hogy még csak tizenhat esztendő, de hozzád menne, azt mondta, amikor legutóbb szóba hoztalak. Esztikének hívják. Nagyon könnyen meghódíthatod, hisz mesternek ismerlek e tekintetben. Jőjj tehát hozzánk, szívesen látunk, de hegedűdet otthon ne feledd! Állásod itt is lehet: magam mellé veszlek irtóknak, mert hát én mostanában jegyző vagyok ám már Ipacsfalván. (Nem tudom tréfából lettem-e irtókká, vagy komolyan gondolta ezt Csukássy?)

— Tehát így állunk. Hisz ez pompás dolog: számvizsgálóból jegyző! Hahaha . . .

Másnap alkonyatkor Ipacsfalván találtam magamat. Egy töpörödött anyóka utbaigazító magyarázata után indulva, csakhamar feltaláltam a nótárius úr otthonát. Este tíz óra felé lehetett, mikor barátom házához értem. A Csukássy-család éppen vacsoránál

31-ik évében folyó hó 5-én délután 5 órakor, hosszú szenvedés után elh. ny. A boldogult hült teteme folyó hó 7-én délután 3 órakor fog az alsónyéki lelkéssz-lakban tartandó gyászszertartás után az ugyanottani ev. ref. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Alsó-Nyéken, 1903. évi április hó 6-án. Legyen áldott felejthetlen emléke.

Közigazgatási ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 6-án tartotta meg szokásos havi ülését a megye székházában. Az ülésen Széchenyi Sándor grf. főispán elnökölt. Az alispáni jelentés után Fink Kálmán pénzügyigazgató jelentette, hogy a múlt hóban összesen 44,038 kor. 38 fill. közadó folyt be. Ezen bevétel összehasonlítva a múlt év hasonlószakban elért 36,492 kor. 26 fill. eredménnyel, 7546 kor. 26 fillérral kedvezőbb. Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az elmúlt hóban 37 iskolát 9 ovodát és menházat látogatott meg Valamennyi intézetben az eredményt jeles és kielégítőnek találta. Az idegen ajku iskolákban különösen a szépen előrehaladt magyarítás lepte meg. (Itt megjegyezzük, hogy vármegyénkben a magyarítás komoly keresztülvitele kir. tanfelügyelőnk ittműködésével vette a kezdetét, s hogy ma már oly nagy arányokba halad előre, az kiválólag az ő érdeme). A vármegyei orvos jelentése szerint a közegészség a múlt hónapban kielégítő. Csupán a kanyaró grassált. Difteritis volt 18, vörheny 32, hökhurut 26, hagymáz 9, kanyaró 68 és gyermekági láz 2 esetben. A paksi, gyönki és kömlödi iskolák megnyitattak. Bonczolás 2, hulla vizsgálat 5 volt. A

ült, melyet a házikó körül elterülő gyümölcsös kertben — valóságos tündérgert — fogyasztott el. Észrevétlenül közeledtem. Jó eszmém támadt: megkerültem ugyanis a jókedvben együtt levő szerény társaságot és a gyümölcsös legonnansó szegletében elrejtett bokor mögé huzódtam, előkerestem csodahangszeremet (később így nevezte el hegedűmet Esztike) és valami bánatos nótára gyujtottam.

— Csitt! — hang ott egy női hang csengése — hallod? Ez a Bögözi hegedűje . . . mindig az én kedvencz nótámmal udvarol . . . halljátok csak hogy sir az a úr . . . Istenem, beh szép!

Hirtelen mást húztam.

— Ez meg az én nótám — szólt ismét egy női hang.

— Hát az enyém, mikor jön? türelmetlennkedett egy férfi, melyben — a bokor mögül felemelkedve — az én kedves Csukássy czimborámra ismertem.

— A tied, öcskös? szóltam halkán és óvatosan a világosság felé halladtam — a tied, a nótárius uram — személyesen jelentkezik — folytattam az aztalhoz ülve.

Ferencz közkórházban volt összesen 614 beteg; gyógyult 172, javult 4, gyógyulatlanul elbocsájtott 19, meghalt 16 egyén. A kir. ügyész jelentése szerint a szegzárdi kir. törv. fogházban volt összesen 85 egyén.

— **Meghalt.** Élte virágzásában halt meg Koronczy Mariska helybeli közs. tanítónő. A sorvasztó betegség 21 éves korában némitotta el a kizárólag hivatásának élő tanítónőt. Ittléte óta betegeskedett, az utóbbi hónapokban pedig ágyban fekvő beteg volt. Sokat szenvedett, míg f. hó 10-én d. u. 2 órakor magához szólitotta az Ur. Kesergő édesanyja és bánatos huga gyászolja.

— **A tűzoltó-testületi közgyűlés.** A bátaszéki önkéntes tűzoltó-testület f. hó 5-én tartotta évi közgyűlését. A parancsnoki jelentés után, melyet a jövő számban teljes egészében közölni fogunk, a szolgálati érmek kiosztása következett. Az országos szövetség által alapított érem viselésére jogosultságot szereztek. Góczy János szak. parancsnok 10, Szám József s. tisztt, Kliebert Tamás mászó és Ribli János szivattyus 5 évi megszakítás nélküli szolgálat által. A szorgalom díjakat az ig. választmány, Szücs Tamás, Bauer Ferencz és Bayerle Alajos tűzoltóknak ítélte oda, mit a közgyűlés tudomásul vett. A tisztujtás a következőképpen ejtettek meg. Elnöknek ismét megválasztatott az egyletnek már évek óta fíradhatatlan és agilis elnöke: Győri Vilmos, alelnöknek: Eichard József, pénztárnoknak: Jäger József, a

a választmányba beválasztottak: Bauer Antal, Szániel János, Mayer János kereskedő és Kemerman M. Számvizsgálókká választottak: Sziebelt K. és Herbek János. Egyleti orvosnak Dr. Kovács Bálint választott meg. A testület érdekében kifejtett eredményes működésük elismeréséül Angyalffy Imre, volt főparancsnokot és Schuler Jézsef volt alparancsnokot a közgyűlés tiszteletbeli tagokká és tiszteletbeli parancsnokokká választotta.

— **Vármegyei közgyűlés.** Tolnavármegye f. hó 22-én tartja meg rendes tavaszi közgyűlését, melynek egyik legérdekesebb tárgya a gyönki főszolgabirói állás betöltése lesz. Két komoly jelölt van: Dr. Éry Márton, vármegyénk kiváló tehetségű aljegyzője és báró Jeszenszky György központi járási szolgabiró. Amint halljuk, báró Jeszenszky György lesz a győztes, a kit az egész hivatalos vármegye támogat. Hogyne? A bíróság kiváló quallifikáció, amely föltétlenül predestinálja viselőjét a főszolgabiróságra, ha van tehetsége, ha nincs. Hát ez így szokott lenni nemes Tolnavármegyében.

— „Fővárosi lapok.“ Az ily című és már negyvenedik évfolyamát élő szépirodalmi lap, — mely a magyar olvasó közönségnek mindenkor legkedvesebb szórakoztatója volt — Tarnóczy Gusztáv volt országgyűlési képviselő felelős szerkesztésében, modern

Csukássy nem ismert reám; dús körszakállam felismerhetetlenné tette arczomat.

— Pista!

— Zziga! . . . ily váratlanul hebegé.

Bemutatott a hölgyeknek (ha nem csalódom egytől egyik párdában maradt fruska volt!) és maga mellé ültetett.

— Kétkelkedel-e még bennem? Kérdé kis vártatva.

— Már nem — feleltem szemlesütve.

Esztike, ki tölem jobbra ült — igen-igen szellemes társalgónak és rendkívül kedves angyalnak bizonyult. Megragadtam tehát az alkalmat (hisz nő-sülni jöttem!) és erőssen csaptam a szelet. Egy kurucznotá, melyet határ zott parancsára játszottam — teljesen meghódította őtt — és tüzes, okos szemei, melyekkel egyre kacintott engem. Rabom volt, rabja voltam. Életemben most éreztem először olyan heves lüktetésfélét a szívem tájékán. Tán éjjelig voltunk a kertben, melynek bűvös illata a bor ereje és legfőleg pedig Esztike, a bájos Esztike sokatmondó tekintete mámorossá tettek.

— A hegedűm egyre sirt, egyre zokogott. Nem emlékszem, játszóttam-e valaha ennyi érzéssel. Az

utolsó hang is elnémult és a társaság óriási tapsviharban tört ki, azután elszéledtünk: ki-ki nyughelyét kereste fel.

A szives háziasszony által számomra kijelölt szobába siettem. Kikönyökölttem az ablakon és hosszan-hosszan el-elmerengtem valamin . . . ami eddig oly ismeretlen volt előttem . . . mit szerelemnek neveznek a falu tünderei. Szerelmes lettem Esztikébe. Ábrándozásaimnak a hegedűszó vetett végét. A holdvilágos éjszakában megláttam a fiut, ki Esztike ablaka alatt húzta, húzta keservessen azt a nótát, melyet a kerti bokor mögött játszottam először. A következő pillanatban már ketten voltak: a hegedűs és egy fehér alak . . . Esztike . . . Hallottam szerelmes sutogását, kiáltani szerettem volna, de hang nem jött ajkaimra. Másnap reggel vissza utaztam Pestre. Gyakran gondoltam még Esztikére . . . arra a bájos leánykára, akiben volt annyi tűz, kedvesség, naivság, hogy szerelemre gerjeszse az én elfásult szívemet, . . . de sok, sok idő multán már csak emléke élt keblemben, mint kialudt lángok után a szürke hamu.

könyvalakban, öt ivnyi (80 oldal) terjedelemben, politikai és közgazdasági tartalommal bővítve, e hó 5-én jelent meg. bőtartalmú lap, melynek úgy politikai, mint közgazdasági cikkei hivatott tollból eredők, országszerte nagy érdeklődést keltett. A lapnak szép-irodalmi részében íróvilágunk legismertebbjeinek, Pekár Gyula, Zöldi Márton stb. stb. neveivel találkozunk. A „Fővárosi lapok“ már csak azért is méltán számíthat szép jövőre, mert előfizetői egy év lefolyása alatt egész kis könyvtárral fognak rendelkezni. Ezenkívül a „Fővárosi lapok“ minden előfizetője Karácsonykor díjtalanul fogja megkapni a „Fővárosi lapok“ nagy és diszes naptárát is. A „fővárosi lapok“ előfizetési ára: Egy évre 24 kor. Félévre 12 kor. Negyed évre 6 kor. Egy hóra 2 kor. Egyes szám ára 40 fillér. A lap szerkeztősége és kiadóhivalala Budapest, VII. ker., Izabella-tér 1. szám alatt van, hová az előfizetési díjak, valamint minden pénzküldemény címezendő.

— **Tűz.** f. hó 6 án Mórágyn tűz volt. Lotter Konrád és Vinhold Jakab házai égtek porrá. Mind a két gazdának az élelmiszere, gabonája és takarmánya 102 kor. értékben a tűz martaléka lett. A tüzet mely Lotter Konrád vétkes gondatlanságából származott a lakosság nagynehezen elfojtotta.

— **Közbiztonság elleni kihágás.** Ismét egy kis csapat. S ez így megy hétről-hátre. Ugy látszik valamennyi dologkerülő csavargó Bátaszék felé veszi útját. Azonban ha sehohol, itt bizton kelepcebe kerül. A héten négy csavargót fogott el a csendőrség, névszerint: Hegyháti Sándort, Sznaczkovszki Sándort, Bogadics Bertalant és Vas Máriát, kik a központi járás szolgabirójának adattak át.

— **Aki reklam czédulával fizet.** Kis Döme János alsó-nyéki lakos 200 koronával tartozott Csapai Péter ugyanottani lakosnak. A hitelező Csapai mult hó 28-án reggel 5 és 6 óra között fölkereste adósát Kis Döme Jánost s kérte, hogy tartozását, amennyiben a pénzre égető szüksége van, egyenlitse ki. János gazda kétszer sem kérte magát, hanem nyomban kivett a lajbi zsebéből egy ropogós százast s átadta Csapainak. Csapai boldogan távozott Dömétől, mivel nem hitte, hogy oly könnyű szerrel fogja megkapni a pénzét. Azonban Csapai pórul járt. F. hó 5-én Csapai egy árlejtésnél bánatpénzül akarta letenni a „ropogós százast“, s uram fia kitünt, hogy Döme János alaposan becsapta. A „ropogós százast“ helyett egy „ropogós keztyü reklam czédulát“ csuztatott Döme János Csapai Péter kezébe. Csapai följelentésére az ügy a csendőrség kezébe került, mely a „Kronprinz Rudolf“ fölírású keztyü reklam czédulát — az esetet följelentve — az ügyészséghez terjesztette föl.

— **Anglának híres pázsit-területei** valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétatéréinek pázsitrészletei és a Margitsziget diszgyep-

területei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fümagot Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy hire már e fümagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett czég ezt a fümagot, hanem Német-, Francia- és Orosz-országból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfümag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, — kik hasonló gyönyörű, üde zöld pázsitot akarnak létesíteni, — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mautnertől vagy a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fümagkeveréket.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő állandó veszedelme.

Tizenötéves tapasztalat amellet bizonyít, hogy a szőlő peronosporája nálunk teljesen meghonosodott és állandó romlással fenyegeti szőlőinket, ha nem védekezünk ellene. Ezzel a ténynyel ma már a legkisebb szőlőtermelő is tisztában van, de a védekezés mi-kéntjére nézve, még évről-évre új ismereteket szerzünk.

Ki képzelte volna azt, hogy nálunk a peronospora még annyi krt fog tehetni, mint a minöben tavall volt része termelőinknek? Egész vidékek termése rohadhat el, vagy nem érett meg, daczára, hogy a gazdák tulnyomó része háromszor is permetezett. Sőt még olyanok is szenvedtek kárt, a kik négyszer sőt ötször is permetezték. Mi lehet ennek az oka?

Ez a sajnálatos körülmény több hibára vezethető vissza.

Az első az, hogy termelőink az első permetezéssel rendesen megkésnek. Azt hiszik, hogy az első permetezéssel nem szabad sietni, minthogy olyankor a szőlő hajtásai 2—3-szor akkorák lesznek, s ezért helyesebb az első védekezést akkorra halogatni. Pedig a dolog fordítva van; az a zsenge hajtás vagy rügy inficziálásra nagyon hajlandó, de ebben az időben (május legelején) a tenyészeteki viszonyok egyébként a peronosporának nem kedvezőek s így elegendő, ha egy kevés, bármily gyenge oldat érje azt az erős növekedésben levő hajtást vagy rügycet, hogy ezt a veszedelmet elhárítsa. A második permetezés történjék azután junius elején (virágzás előtt). Így szőlőnk sokkal ellenállóbb lesz, egyenletesebben fog virágzani és a harmadik permetezéssel a legtöbb esetben elvárhatunk július végéig.

Ha még hozzáveszszük, hogy a korai permetezéssel nagy anyagmegtakarítás is jár, úgy felsoroltuk azt az indokot is, mely szőlősgazdáink előtt legtöbb súlylyal szokott birni.

A második hiba az, hogy termelőink nagy része roszkor permetez. Éveken keresztül azt hangoz-

tatták szakembereink, hogy akkor kell permetezni, ha állandó meleg, napos, szélmentes időjárás van. Minthogy pedig ilyen időjárás néha hetekig késik, ennél fogva a permetezés oly fontos munkája hétről-hétre elhalasztódik és mire végrehajtásra kerül a sor, már késő van.

Az újabb tapasztalatok szerint a dolog úgy áll, hogy épen hideg, (de nem szeles), esőre hajló, borongós időben kell permetezni, mert ebben az időben az inficziális veszedelme a legnagyobb. Ugyanis hideg időben a szőlő hajtásainak felső részéből a keményítő lefelé költözik és a növekedésben szünet áll be, már pedig a peronospora-gombák a keményítőtől megfosztott szövetben sokkal könnyebben tudnak terjeszkedni s innen van azután, hogy ha ilyen hideg, nedves idő után meleg napok következnek be, a peronospora úgy kezd burjánozni, mintha behintették volna vele a szőlőt. A ki tehát ezt a hideg időt bevárja és csak azután permetez, az néha azt fogja tapasztalni, hogy a permetezésnek daczára a peronospora, melynek előzetesen (szabad szemmel nézve) nyoma sem volt, permetezés után rohamosan kezd terjedni.

Csak hogy ilyen hideg, esőre gyanus időben a permetezés bizonyos kockázattal jár. Ha az eső közvetlenül permetezés után köszönt be és tartós, akkor bizony a permetezés nagy részben kárba vesz és ismételni kell, főleg, ha az gyenge és rosszul tapadó oldattal történt. Annak köszönheti épen a dr. Aschenbrandt-féle bordói por fölényét minden más permetező anyag felett, hogy igen jól tapad és oly esők, melyek a házilag készült rézgálicz- és mészkeveréket lemoszák, a bordói por perméjével nem birnak, hanem ez hivatását teljesen betölti.

A magyaróvári gazdasági akadémia növénykísérleti állomása már öt év óta kísérletez a bordói porral és évről-évre arról ad számot, hogy ez az anyag felette áll minden egyéb permetezési anyagnak. A földművelésügyi minster kiadásában megjelenő „Kísérletügyi közlemények“ egyik legutolsó számában (V. kötet, 5-ik füzet, 549. oldal) Barna Balázs akad. tanár a bordói porral és egyéb permetező anyagokkal végzett kísérletek alapján így nyilatkozik:

„... tekintettel a többi anyagokból készült oldatok ellenálló képességére (tapadás tekintetében) nyugodtan és teljesen részrehajtatlanul megadhatjuk az első helyet a bordói porból készült oldatnak. Ez a kitünő tulajdonsága biztosítja használhatóságát, lassu bár, de biztos elterjedését az anyagnak, a melylyel az újabb permetező anyagok közül egy sem versenyezhet.“

Ha hozzávesszük az oldat könnyü elkészíthetési módját, mely alig vesz néhány percet igénybe, kitünő tapadását olcsóságát, és végre azt, hogy

ebből még a legügyetlenebb munkás sem képes oly oldatot készíteni, mely a szőlőt megperzselné, ugy a közérdek, szőlősgazdáink legvitálisabb érdeke szempontjából is csak azt kívánhatjuk, hogy bárcsak minél szélesebb körben terjedjen el használata.

Hamisítás kizárva, mert a bordói port a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V. kerület, Alkotmány-óceza 31.) gyártatja és az hozza megbízottai révén ölmozott zsákokban kizárólagossági joggal forgalomba. A gyártás azonban korlátozott s így ajánlatos az egész évi szükségletet idejében megrendelni, míg a szállítás tetszés szerinti részletekben történhet.

A bátaszéki anyakönyvi hivatal értesítése

1903. évi április hó 5-től április 11-ig.

Született:

Decsi Éva

Kihirdetett:

Szolák János (Pilis) Pető Erzsébettel (Leperd).

Meghalt:

Verner Tamás 66 éves (A szegzárdi Ferencz-közkórházban,) Koronczy Mária 21 éves (sorvadás,) Paar Janka 2¹/₄ éves (velesz. gyöngeség,)

Felelős szerkesztő Joó Károly.

HIRDETÉSEK.

Társ kerestetik.

Jóforgalmu szikvizgyáramhoz megbízható társat keresek.

Bátaszéken, 1903. április 3.

Száhl József,
szikvizgyáros.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy

épület- és tűzifa raktáramat

f. évi április hó 1-én a Király-ut északi részére (Lederer Márk üzletével szemben) helyeztem át. T. vevőim további szives pátfogását kérve vagyok

Bátaszéken, 1903. márczius hó 27-én

Teljes tisztelettel:

Schwarz Gyula
fakereskedő.

Schottolla Ernő Budapest

VI. Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sport czikkekb.

Szagmentesen záró szoba klosetek. Hygienikus köpöedények. Legjobb minőségű gummi sárczipők és hóczipők. Korcsolyák és jégpatkók.

THERMOPHOR.

Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja.

✂ **Betegtoló kocsik** ✂
minden árban.

Minden osztályról külön árjegyzéket kívánatra ingyen küldetnek meg.
15. 13.

A szőlő peronoszporája ellen való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 66 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban á klgr. 70 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkitűnőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

A por kapható és megrendelhető:

Mayer Gusztávnál, Bátaszéken.

1-3.

Nyomatványok raktára.

BÁTER JÁNOS

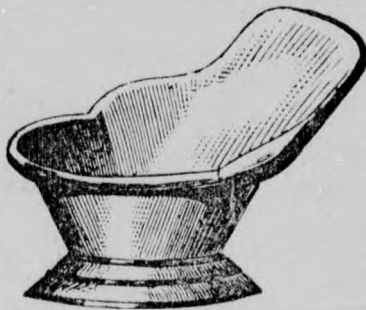
könyvnyomdája - - -
nyomatványraktára
és papirkereskedése -

SZEGZÁRDON.

Papirkereskedés.

RITTER BALINT Bátaszék

Szt.-István-tér.

Ajánlja az általa föltalált „Ritter rendszerű“ **Peronospora permetezőit**, melyeknek egyik kiváló jó tulajdonsága,

hogy tisztogatását a legegyszerűbb munkás is eszközölheti.

Peronospora permetezőimet legjobb anyag, könnyű kezelés és precíz működés jellemzi. Egy darab ára: 26 korona. Minden darab jóságáért 3 évi jótállást vállalok.

Ugyszintén raktáron tartok fecskendőkhöz új részleteket, pontos adagoló, szénkénegező és kénporfúvó eszközöket.

Javításokat a legolcsóbban elvállalok.
Levélbeli tudakozódásokra rögtön válaszolok.

Viszonteladók és tömegesebb megrendelők kedvezményben részesülnek.

1-10.